

Infúziós terápiák Parkinson- betegségben: információk beteg részére

MI A GYÓGYSZERES KEZELÉS SZEREPE PARKINSON-BETEGSÉGBEN (PD)?

A Parkinson-kórra a dopamin nevű agyi ingerület-átvivő anyag hiánya jellemző. A gyógyszeres kezelés a betegség tüneteit javítja. A legtöbb esetben a gyógyszert naponta több alkalommal kell bevenni. A kezelés kezdetén a szerek hatása jellemzően az egész nap folyamán tart, azonban, ahogy a betegség súlyosbodik az idővel, Ön azt észlelheti, hogy a hatás nem tart ki a következő adag bevételéig. Ezt „wearing off” (gyógyszerhatás-rövidülés) jelenségnek nevezzük. Az úgy nevezett „OFF” fázisban a Parkinson-kór tünetei (remegés, meglassult mozgások és járászavar) visszatérnek. A soron következő dózis bevételét követően az „ON” fázisban pedig ismét enyhülnek a panaszok. A fentiek következtében idővel a gyógyszereket a korábbinál gyakrabban kell szedni és a tünetek súlyossága ingadozik a nap folyamán.

MILYEN INFÚZIÓS KEZELÉSEK ÁLLNAK RENDELKEZÉSRE PARKINSON-KÓRBAN?

Az infúziós kezelések egyik fajtája esetén a bőr alá beültetett tűvel, a másik fajtája esetén a vékonybélbe helyezett cső segítségével folyamatosan adagolhatók a levodopa illetve apomorphin nevű hatóanyagok.

- **Levodopa:** az agyban dopaminná alakul át. Parkinson-betegségben a leggyakrabban alkalmazott, alapvető szer. Már nemcsak szájon át, hanem levodopa/carbidopa gélkészítményként (LCIG) a vékonybélbe is lehet adagolni, az OFF időszakok csökkentése érdekében.
- **Apomorphin:** a dopamin receptorokra ható szerek közé tartozik. Injekció vagy folyamatos infúzió formájában adagolják a bőr alá az OFF időszakok csökkentése érdekében.

Mind az apomorphin, mind az LCIG készítményt egy hordozható pumpa tárolja, mely az LCIG esetében a levodopát a vékonybélbe adagoló csőhöz, az apomorphin esetében a bőr alá rögzített vékony tűhöz kapcsolódik.

MIÉRT ALKALMAZUNK INFÚZIÓS KEZELÉSEKET?

Ha Önnél a gyógyszerhatás megrövidült („wearing off”), az azt jelzi, hogy az érintett idegsejtek már túl kevés dopamint tartalmaznak. Emiatt a betegség tünetei kevésbé csökkenthetők és kiszámíthatók, és a gyógyszerzedés gyakoriságát növelni kell. Az infúziós terápiák egyenletesebb gyógyszerhatást biztosítanak, így a

tünetek is kevésbé hullámzóak. Alkalmazásuk mellett a szájon át szedett gyógyszer mennyisége és gyakorisága is csökkenthető. Az infúziós kezelések gyakran hatékonyabbak, mint a lassú felszívódású (retard) antiparkinson szerek, beleértve a gyógyszer tartalmú tapaszot is.

KINEK JAVASOLHATÓK EZEK A KEZELÉSEK?

Infúziós kezelés azoknak a betegeknek javasolható, akiknél a levodopa hatékony a betegség tüneteire, azonban idővel gyógyszerhatás-rövidülés lép fel, vagy túlmozgások, akaratlan mozgások jelentkeznek, általában akkor, amikor a gyógyszer hatása a legkifejezettebb.

Fontos, hogy akinek a szokásos Parkinson-kór elleni szerek sem javítják a tüneteiket még átmenetileg sem, azoknak az infúziós terápia sem javasolható.

HOGY LEHET HOZZÁJUTNI A KEZELÉSHEZ?

Ezeket a kezeléseket általában kórházi osztályon (ritkán ambuláns ellátás keretei között) állítják be. Az LCIG esetében az orvosok behelyezik a katétert a vékonybélbe, és ezen keresztül kezdik a gél adagolni. Az apomorphin esetében is először tesztkezelés történik, általában kórházi felvétel formájában (Magyarországon az apomorphin nem elérhető).

Az infúziós kezelés során a gyógyszert általában reggeltől késő estig adagolják. Az első néhány hónapban a dózis beállításához orvos vagy nővér segítsége szükséges.

MELYEK A FŐ KORLÁTAI ÉS MELLÉKHATÁSAI AZ INFÚZIÓS KEZELÉSNEK?

- Az infúziós kezelések nem elérhetők mindenütt a világon; csak egyes országokban
- A szájon keresztül szedhető gyógyszereknél drágábbak, ez szintén korlátozza a hozzáférhetőségüket
- Az infúziós készülék kezeléséhez a hozzátartozók segítsége, valamint betanítás és megfelelő szakfelügyelet szükséges
- Technikai problémák léphetnek fel az LCIG-katéterrel kapcsolatban
- Apomorphin kezelésnél a bőr túlérzékenységi reakciója alakulhat ki.

Infúziós terápiák Parkinson- betegségben: információk beteg részére

Az LCIG és az apomorphin is okozhat a Parkinson-kór kezelésében használt szerekre általánosan jellemző mellékhatásokat, mint:

- Hányinger
- Álmoság
- Alacsony vérnyomás
- Zavartság
- Hallucinációk

Amennyiben más készítményeknél az adott beteg esetében volt hasonló mellékhatás, akkor az infúziós kezelés során is valószínű a megjelenésük.